

GAZDASÁGPOLITIKÁNK EREDMÉNYEI ÉS CÉLJAI

Szocialista államunknak a tervgazdálkodás biztosítása során adódó teendői és kialakítandó magatartása konkrétan a gazdaságra vonatkozó stratégiában, taktikában, azaz *gazdaságpolitikájában* rögzítődik és tükröződik. Általános és ágazati gazdaságpolitikai célokat a *felsőbb párt és állami szervek csak a népgazdaság szempontjából döntő társadalmi, gazdasági folyamatokra jelölnek meg*. Így ágazatainkra vonatkozóan is szűk azok köre. A gazdaságpolitikai célok — első sorban a népgazdasági és közvetve a vállalati tervek, a törvények (pl. az 1961. évi VII. törvény), rendeletek [pl. 32/1970. (VIII. 21.) Korm. sz. rendelet] révén — alapvetően meghatározzák a *népgazdaságnak és ágazatainak* fejlődési struktúráját, valamint a fontosabb termelési, műszaki, illetve kereskedelempolitika irányát is.

A gazdaságpolitikának *közgazdasági tartalmát* illetően van *szűkebb és tágabb* értelmezése. A szűkebb értelemben megfogalmazott gazdaságpolitika tartalma főként a *termelőerőkre* vonatkozik, a tágabban értelmezett pedig a *termelési viszonyokhoz* is kapcsolódik. Mindegyik közös vonása viszont, hogy a *célokat* és az azok megvalósítását elősegítő *eszközöket* is tartalmazza. A gazdaságpolitikát mi is úgy fogjuk fel, mint a párt és az állam általános politikájának részét, amely a gazdasági fejlődés főbb céljait és ezen célok irányítását szolgáló eszközöket határozza meg.

Bár a népgazdasági (ágazati) szintű gazdaságpolitikai cél meghatározója az ágazatok termelési, fejlesztési és kereskedelempolitikájának — és befolyásolja a vállalat tevékenységét is —, az elemzések során külön kell vizsgálnunk. *A külön vizsgálat indokolt azért is, mert a műszaki-közgazdasági szemléleti egység fejlődése ellenére a gazdaságpolitika jellegét, tartalmát, körét és célját gyakran felcseréljük a fejlesztés- és termeléspolitikai céllal.*

Valószínű, hogy ezt elkerülhetjük, ha szakmai megítélésünket az eddiginél még következetesebben vezetjük le az általános közgazdasági alapokból.

Ennek elősegítése érdekében részletesen ágazatunk (erdőgazdálkodás, kereskedelem) és alágazatunk (faipar) gazdaságpolitikai céljaival foglalkozom és csak utalok az azokból fakadó *ágazati, műszaki-fejlesztési, termelés- és kereskedelempolitikai feladatokra.*

Az erdőgazdálkodás, a faipar és a fakereskedelem területén a tervgazdálkodás bevezetése óta *gazdaságpolitikai célként* kezelték a tervtörvények, a felsőszintű állami határozatok és a különböző időtávlatú tervek:

1. az erdőterület és az élőfakészlet növelését,
2. az élőfakészlet növekvő mértékű ipari célú hasznosítását és
3. az erdőgazdálkodás szociális célú szolgáltatásainak a társadalmi igényekkel összehangolt bővítését.

Rövid visszapillantással tekintsük át e gazdaságpolitikai célok negyedszázados teljesítését és további irányait.

1. AZ ERDŐTERÜLET ÉS AZ ÉLŐFAKÉSZLET NÖVELÉSE

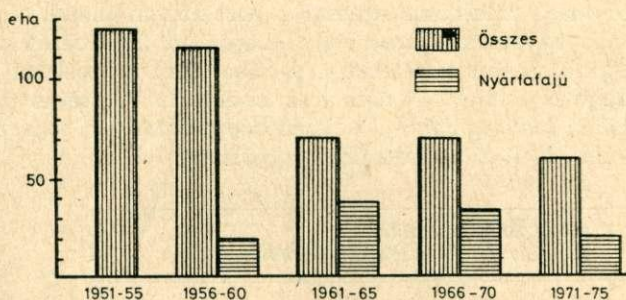
Az erdőgazdálkodás és faipar irányításáért felelős kormányzati szervek már a tervgazdálkodás bevezetésekor felismerték az erdőterület és az élőfakészlet növelésének népgazdasági szükségességét. Ezt egyértelműen bizonyítják a negyedszázada megjelent rendeletek, utasítások. A 297/15/N.T. sz. rendelet például az 1951., 1952. évekre szóló fásítások „fejlesztéséről” intézkedik. Többek között előírja, hogy „a mezőgazdasági termelőterületek védelme, dolgozó népünk élet-körülményeinek javítása és az ország fásításának növelése érdekében — az erdőtelepítések tervszerű fokozása mellett — 1951. év őszén és 1952. évben kerekken 40 000 kat. holdnak megfelelő területen, főként gyorsan növő ipari és bányaművelési célra alkalmas fafajú... csemetét kell ültetni”. Ezt a feladatot a nagyarányú természetátalakító fásítások első lépésének tekintették, bár elismerésre méltóak akkor már a felszabadulást követő szakmai eredményeink is. Ezt követően a 108/I/1952. TG. É. V. 9./OT. számú (négy minisztérium) utasítása az ország faállományának tervszerű megjavítása érdekében „állományfejlesztést célzó irányelvek” kidolgozását írta elő. Az utasítás 1952-től az ötvenes terv végéig 40 000 kat. h. hullámtéri területen főleg gyorsan növő — a fenyőt helyettesítő — nemes és hazai nyárák telepítését irányozta elő, főként a Tisza és mellékfolyóinak hullámterében. Az 1040/1954. (V. 27.) számú Minisztertanácsi határozat tulajdonképpen már komplex hosszú távú programot jelölt meg. Az 1040/1954. sz. MT határozat a meglévő erdők fatermelésének növelése mellett, új erdőtelepítésekkel és fásításokkal kívánta javítani a népgazdaság, a lakosság fatermekellátását. *Meghatározta az erdőgazdálkodás nagy szerepét a fatermelésben, a vízgazdálkodás szabályozásában a mező- és talajvédelemben a éghajlatszabályozásban, az egészségvédelemben, az esztétika és egyéb rendelkezésben.* A nyolc fejezetből álló határozatot az erdőgazdálkodási ágazat ma is érvényes fejlesztési irányának fogadhatjuk el. Az abban foglaltak a társadalomfejlesztéssel összhangban kisebb mértékben módosultak, de nem a gazdaságpolitikai céljukat, hanem főleg a termelés- és műszaki fejlesztés irányát és tartalmát illetően, amit természetesen is kell tekintenünk.

Az előzőekben leírtakkal azért foglalkoztam kissé részletesebben, mert minden elemzés alapvető követelményének tartom a komplexitást, azon belül az eredmények és a megvalósítás során elkövetett hiányosságok tárgyilagos feltárását. *Az eredményeket mindenképp azért, hogy ágazataink népgazdasági jelentőségét szubjektivitásoktól mentesen értékelhessük, a feltárt hiányosságokat pedig abból a célból, hogy további munkánk során azok elkerülésére irányíthassuk figyelmünket.*

Az ágazatok fejlődésére a megjelent további rendeletek és utasítások közül különösen jelentős volt még az 1961. évi VII. törvény, valamint a 10.165/1966. sz. GB. határozat, amely a mezőgazdasági cellulóz-nyárfatermesztés fejlesztéséről intézkedett.

Az erdőtelepítéseket és fásításokat — ezzel az ország élőfakészletének növelését, az erdők többcélú hasznosítását a szakma egységes állásfoglalását tükröző — felsőbb szervek határozatai írták elő. Ezek alapján bontakozott ki az európai mértékkel mérve is igen jelentős fejlesztési munka. 1951—1975 között az erdőtelepítés és fásítás alakulását az 1. ábra mutatja.

A következetes erdőtelepítési és fásítási munka eredményeként az ország erdőterülete a felszabadulástól 1975-ig 443 000 ha-ral nőtt. Az ország erdősültsége pedig — a fásításokat is figyelembe véve — 12,1%-ról 17,9%-ra (az ÁFTH

1. ábra. Az erdőtelepítés és fásítás alakulása 1951—1975 között

földnyilvántartási adatai szerint), míg az erdőállomány élőfakészlete 110—120 millió m^3 -ról mintegy 200 millió m^3 -re növekedett. A folyamatirányításban esetenként fellelhető hiányosságok (pl. helytelen fajajmegválasztás, a tervek öncélú teljesítése, a szakszerűtlen kivitelezés stb.) ellenére ezek az eredmények népgazdasági szempontból is igen jelentősek. Nemcsak a negatív faimport csökkentését és a tűzifaimport teljes megszüntetését eredményezték, hanem fokozták a szakterület ösztársadalmi hasznosságát is. A folyamatirányításban feltárt hiányosságok ismeretét viszont — mint az előzőkben már általánosságban írtam — arra kell felhasználni, hogy további munkánk során azok már ne fordulhassanak elő. E gazdaságpolitikai cél hatékonyabb megvalósításának érdekében:

a) Az erdősítések fajajmegválasztásánál alapvetőnek kell tekinteni a talaj termőképességét és minden esetben az adott területen legnagyobb fatömeget és az adott időszak értékviszonyai szerint legnagyobb értéket adó fajajokat kell telepíteni. Ennek figyelembevételével kell megállapítani a fatermesztési célt, majd iparpolitikánkat kialakítani.

b) A fatermesztési folyamatrendszeren belül — termelés- és műszaki fejlesztéssel — tovább kell korszerűsíteni a szaporítóanyagtermelést, az erdőnevelést annak érdekében, hogy minimális élömunkaráfordítással maximális érték és fatömegproduktumot érhessünk el.

Ezek a feladatok nem ellentétesek az 1040/1954. sz. MT. határozat szellemével, de figyelembe veszik eddigi tapasztalatainkat és ágazatunk távlati munkaerőellátottságából adódó műszaki-közgazdasági követelményeket. Az ország erdőterületének 70%-a ugyanis a kormegoszlást tekintve erdőnevelést igényel. Az egyre súlyosabbá és szakmánk fejlődését szinte determináló élömunkaerőhiány miatt ezeket a feladatokat csak korszerű rész vagy teljes folyamatgépesítéssel tudnánk megoldani. Ilyen géprendszereket jelenleg még a fejlett erdőgazdálkodással rendelkező országokban is csak korlátozottan alkalmaznak. A folyamatgépesítésre az 1976-ban megrendezett gépesítési bemutató tapasztalatai, a Nyugat-magyarországi Fagazdasági Kombinát komplex fejlesztési programja és az Állami Gazdaságok Országos Központjának — a kutató intézetekkel összehangolt — kezdeményezése már jelzi a követendő utat. Remélem ezen fejlesztések műszaki-közgazdasági elemzése, a tapasztalatok felhasználása — és a különböző mértékű állami támogatások révén — meggyorsíthatjuk szakágazataink komplex gépesítését.

Az V. ötéves népgazdasági tervben — beruházási lehetőségeink mértékéig — megközelítően az előző középtávú tervidőszakhoz hasonló ütemű erdőtelepítést és fásítást valósítunk meg, bár a célcsoportból 1976. január 1-től az erdők szerkezetátalakításához is hozzájárul az állami költségvetés.

A további középtávú tervidőszakokban előírható erdőtelepítési és fásítási feladatokat — a tevékenység beruházási jellegének erősítése mellett — a

racionális földhasznosítással kapcsolatosan kialakított kormányzati álláspont és az adott időszak beruházási lehetőségei határozzák majd meg. Jelenlegi számításaink szerint e feladat — a társadalmi igényekkel történő következetes összehangolás mellett — nem lesz kisebb az V. ötéves tervnél. Az erdőtelepítés és fásítás tehát továbbra is gazdaságpolitikai cél marad, annak kivitelezéséhez az állam 100%-os költségvetési forrást ad.

2. AZ ÉLŐFAKÉSZLET NÖVEKVŐ IPARI HASZNOSÍTÁSA

A felszabadulást követő helyreállítási, iparosítási feladatokhoz jelentős mennyiségű fára volt szüksége a népgazdaságnak. A fakitermelés mértékének és ezen belül a tűzifa—iparifa arányának előirányzását az akkori hiányos információk miatt — igen nehéz szakmai — közgazdasági feladatnak kellett tekinteni és csak becsülni tudták. A döntéselőkészítésért felelős szervek — a rendelkezésükre álló információk alapján — az erdőterület és a becsült élőfakészlet változásával összehangolt fakitermelést javasoltak, amit a kormányzati szervek elfogadtak. Így az 1946. évi 6,2 millió bruttó m³ fakitermelés 1950-re 3,1 millió m³-re csökkent.

Az 1950-es évektől — a műszaki-közgazdasági ismeretekkel összhangban — bővült az erdők üzemtervezése, javult a szakirányítás színvonala, megkezdődött a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazása, kialakult az erdészeti és faipari tevékenység közötti lazább vagy szorosabb kapcsolat is. Így e gazdaságpolitikai célkitűzésnek egyre inkább meg lett a reális alapja. Az irányító, tervező szervek fokozatosan az *üzemtervi előírások* szerint határozhatták meg a fakitermelést és ebből az ipari célú fatermékek arányának fokozását. Ezt a tartós tendenciát a következő adatok bizonyítják.

A fakitermelés alakulása

1. táblázat

Me: 1000 m³

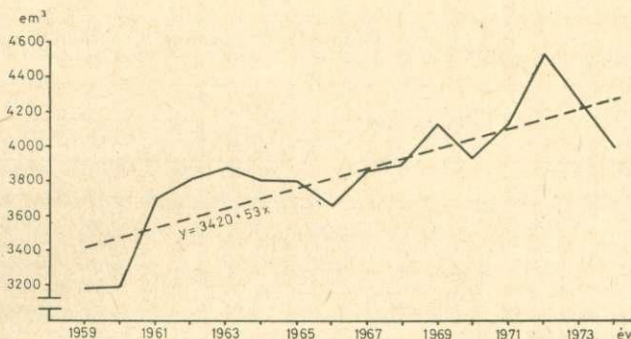
Megnevezés	1950	1975	1980	1990	1990 1975 · 100
	t é n y		terv	elő- irányzat	
Bruttó fakitermelés ...	3126	6718	7400	8300	124
Nettó fakitermelés	2758	5371	6150	7200	134
ebből: iparifa	868	3136	3830	5300	169
tűzifa	1890	2235	2320	1900	85

25 év alatt a nettó fakitermelés kétszeresére, az iparifa termelés több mint három és félszeresére nőtt, miközben megszüntettük a tűzifa importot. Az iparifa—tűzifa arány az 1950. évi 31 : 69-ről 1975-re 58 : 42-re javult. Összes fafelhasználásunkból a *belföldi termelés* alakulását lineáris trend számítással a 2. ábrán tüntettem fel.

1959—1973. év között az *összes fafelhasználás* évi átlagos növekedése 187 000 m³ volt. Ebből a *belföldi termelés* évi növekedése 58 000 m³-t, míg az *importé* 129 000 m³-t tett ki.

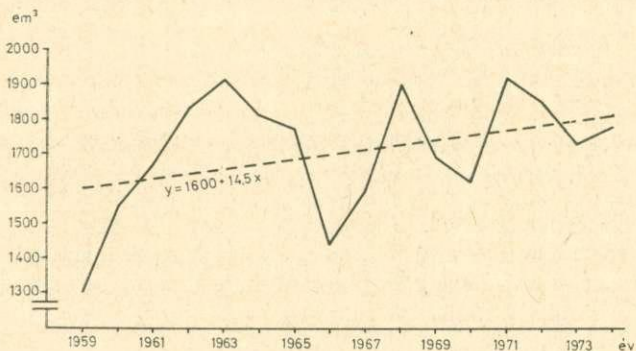
A fafelhasználás szerkezetének vizsgálatakor elsősorban — a dinamikát meghatározó — iparifa alakulását elemzem, mivel a tűzifa fogyasztás évek óta alig változik.

2. ábra. Az összes fafelhasználás belföldi részének alakulása

1959—1973 között az összes iparifa-felhasználás évente átlagosan 195 000 m³-rel, tehát az összes fafelhasználásnál gyorsabb ütemben nőtt. Az összes iparifa-felhasználáson belül az import évenkénti növekedése 180 400 m³, a belföldi kitermelése pedig csak 14 600 m³ volt.

A 3. ábrán jól látható, hogy a felhasználási növekedési csúcsok a forgácslap és a farostlemez gyárak kapacitásbelépéseivel esnek egybe. Ez egyben azt is jelenti, hogy — hazai erdőállomány adottságaink mellett — eddig nagyobb arányú ipari célú felhasználást e két iparág fejlesztésével tudtuk elérni. A kitűzött ágazati gazdaságpolitikai cél teljesítésének irányát és eredményeit jól tükrözi a hazai kitermelésű faanyagok a felhasználók és fogyasztók felé történő értékesítése is.

3. ábra. Iparifa-felhasználás belföldi részének alakulása

A 2. táblázat adataiból láthatjuk, hogy az erdőgazdálkodási ágazat termékének legnagyobb fogyasztója ma még a lakosság. Ennek döntő részét természetesen a tűzifa teszi ki. A volumen sorrendben második helyen van az erdőgazdálkodási ágazat. Belső felhasználásának jelentős részét a fűrészipari hengeresfa adja. Az előzőekben tárgyalt magas importunk mellett, az igen jelentős harmadik helyet foglalja el az export, aminek döntő része papírfa. Az 1960—80-as időszak alatt a primér fatermékek exportja is jól illeszkedik be a hazai élőfakészlet üzemterv szerinti kihasználására irányuló törekvésekbe. Ez nem lehet hosszútávú cél, ezért fokozatosan elő kell készítenünk — az erdőgazdálkodás és faipar komplex fejlesztési programján belül — papírfa választékaink magasabb értékesülésének hazai és nemzetközi kooperációs lehetőségeit is.

Az élőfakészlet növekvő ipari célú hasznosítása, mint ágazati gazdaságpolitikai cél, szükségszerűen megköveteli, hogy a hozzá kapcsolódó műszaki- és termelésfejlesztési előirányzatokkal jobban törekedjünk a magas élő- és holt-

A hazai kitermelésű nettó fatömeg értékesítése

Me: 1000 m³

Megnevezés	1975	1980	$\frac{1980}{1975} \cdot 100$
	tény	terv	
Fűrész-lemezipar	415	685	165
<i>ebből</i> : farost-faforg. ipar	344	580	169
Papír cellulózipar	95	205	215
Egyéb fafeldolg. ipar	440	520	118
Építőipar	39	40	100
Mezőgazdaság	450	450	100
Erdőgazdálkodás*	1139	1280	112
Lakosság	1695	1920	113
Export	750	1000	133
Egyéb	228	50	22
Összesen	5251	6150	117

* Továbbfeldolgozásra is.

munkaráfordítást igénylő *fanyersanyag komplex hasznosítására*. A fa komplex hasznosítása érdekében erősíteni kell az erdőgazdálkodás és fűrész-lemezipar vertikális szervezeti egységéből adódó előnyök kihasználását és alapvető feladatunknak kell tekinteni:

- a) a fatermesztés, a fakitermelés, a faanyagmozgatás-szállítás műszaki fejlesztésénél a munkaerő távlati alakulását is figyelembe vevő — folyamat vagy komplex gépesítést;
- b) a fűrészipari feldolgozás *centralizálását*, a technika és technológia folyamatos korszerűsítését a fűrészárutermelés gazdaságosságának fenntartása mellett;
- c) a továbbfeldolgozó iparágak műszaki fejlesztésével összehangolt fűrészipari *vertikumok kialakítását*, a fa kémiai feldolgozásának (cellulóz, furfurool, tarmarmányélesztő stb.) további kutatását, a külföldi eredmények értékelését és a nemzetközi együttműködéssel történő fejlesztést;
- d) a fejlesztésekkel összehangolt *szakemberstruktúra* változtatást. Minden szinten biztosítani kell a korszerű technikát, technológiát hatékonyan kezelni és irányítani tudó gépészeti és közgazdasági erdőszafaipari szakembereket, specialistákat.

Szakágazati tevékenységünk két fő célja: az élőfatermesztés és az ipari hasznosítás gazdasági eredménye egyre inkább az ipari felhasználás módjától és színvonalától függ. Ez szükségszerűen felveti a végtermékszükséglet erősítését. A feldolgozottabb termékek előállítására való törekvés több vertikálisan szervezett vállalatnál a beruházási források felhasználásának arányát egyre inkább a fafeldolgozás felé tolja el, tehát a végtermékszemszám növekszik. A gazdasági eredmény viszont — néhány vállalatnál eltekintve — elmarad a tervezettől. A vállalati hatáskörben végzett beruházásoknál tapasztalt — esetenként országos kihatású hiányosságok — tárgyilagos feltárását már részben elvégezték az illetékes szervek, részben még folyamatban vannak. *Munkánk további javítása érdekében — a teljesség igénye nélkül — levonhatjuk az alábbi néhány általánosítható tapasztalatot*:

- tevékenységünket jelentősen befolyásolják a *piaci viszonyok*, ezért erősíteni kell a vállalatunk döntéselőkészítésénél és a döntéseknél a kereskedelmi tendenciák érvényesítését, ehhez bővíteni kell a vállalkozói kapcsolatokat,

- a beruházások költségfordításai kihatnak a termékek árszínvonalára, ezért törekedni kell a *nagyobb kapacitások* létesítésére és azok teljes kihasználására,
- a beruházások előkészítése (esetenként kivitelezése) és üzemeltetése egyre több *faipari, gépipari és egyéb képzettségű specialistát* igényel. Ezért indokolt, hogy az üzemeltetést vezető szakemberek már a beruházások előkészítésétől kezdve vegyenek részt a fejlesztési munkában, a szakgárda többi tagjait pedig a próbaüzemeltetés előtt, ne pedig ezt követően képezzük ki,
- a vállalat szellemi és anyagi erőinek koncentrációját — a népgazdasági hatékonyság és a vállalati eredmény esetleges csökkenésének elkerülése érdekében is — úgy indokolt irányítani, hogy lehetőleg *egyszerre csak egy faipari beruházást kezdjenek meg* és annak tapasztalatait használják fel a további fejlesztéseiknél.

Természetesen fejlesztéseink bármilyen körben valósulnak is meg, azok a szakterületen dolgozók közös ügye. A célokat csak úgy tudjuk elérni, a feltárt hiányosságokat pedig megszüntetni, ha a kollektív együttműködés, az önzetlen segítősándék minden szinten még tovább erősödik.

3. AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS SZOCIÁLIS FUNKCIÓI

Erdőállományfejlesztési munkánkban komplexen jelentkeznek a fatermelési, a környezetvédelmi és a szociális szempontok. Az erdőterületeket az üzemtervezés során már évtizedek óta elsődleges rendeltetés szerint is csoportosítjuk. E csoportosítás a *gazdálkodásra* (bel- és külterjes), az *újratermelésre* (egyszerű vagy bővített), a *speciális erdőgazdálkodási üzemmódra*, és esetenként a *szervezeti hovatartozásra* is utal. A rendeltetés szerint kategorizált erdők elsődleges céljuk mellett — bár eltérő mértékben — mindig kielégítik a többirányú funkciókat is. Így az *elsődlegesen élőfatermesztésre kijelölt erdőterületeknek továbbra is megmarad a védelmi, a szociális, üdülési, turisztikai stb. szerepe*. Az Alföld-fásítás kezdeményezői egyszerre kívánták megoldani a talaj-, a természet- és egészségvédelmet az élőfakészlet bővítésével. Az 1. pontban felelevenített határozatok, rendeletek és tervek már biztosították ezen feladatok megvalósításához szükséges eszközrendszert is. Az 1040/1954. sz. MT. határozat pl. a város- és községfejlesztési minisztert tette már felelőssé a községek, tanyák és városok területén fásításra alkalmas területeinek betelepítéséért. A szakmai munka végzésére az állami erdősítő és fásító szervek mellett Balatonfüreden megalakult a szaktervező részleg is.

A múlt értékelésekor — az eredmények mellett — megállapíthatjuk, hogy a gazdaságpolitikai cél iránt az 1960-as évek végéig nem vetődött fel élesen össztársadalmi igény. A városiasodás, a gépjárművek számának rohamos növekedése, a kémiai hatóanyagok széles körű alkalmazása — általában az élettér minőségének romlása — az 1970-es évek elejére már világszerte ráirányította a figyelmet a környezetet hatékonyan védő és újratermelhető faállományra, az erdőgazdálkodásra. Hazánkban is fokozatosan előtérbe került a dolgozók aktív pihenését, a turizmust szolgáló erdei környezetnek célszerű létesítményekkel való ellátása. Megalakult az első parkerdőgazdaság elsődlegesen ezen gazdaságpolitikai cél gyakorlati megvalósítása érdekében. A IV. ötéves terv az erdőtelepítési és fásítási célcsoportos beruházási kereten belül elsődlegesen környezetvédelmi és szociális-jóléti célra 163,1 millió Ft felhasználását tette lehetővé.

Az 1970. évi II. törvény erdőgazdálkodással foglalkozó fejezete (23. § 2. bek.) előírta a szociális-jóléti feladatokkal kapcsolatos alapvető feladatokat. A népgazdaság V. ötéves tervéről szóló 1975. évi IV. törvény 33. §-ának 3. pontja ismételten előírta, hogy a nagyvárosok és az ipari települések körzetében tovább kell fejleszteni az erdőgazdálkodás környezetvédelmi és jóléti szolgáltatásait. Az V. ötéves terv erre a célra — a társadalmi igényekkel való szoros összehangolás előírása mellett — 170 millió Ft-ot irányoz elő. *A negyed százada körvonalazott gazdaságpolitikai cél hatékony megvalósítását 1970-től törvény írja elő. Ezért a népgazdasági tervezésben is fontos feladatunk e gazdaságpolitikai cél iránt jelentkező társadalmi szükségletek reális felmérése és előrejelzése.* Ez a feladat mindnyájunktól az eddiginél még összehangoltabb munkát követel.

A környezetvédelmi, jóléti-szociális igények iránti társadalmi szükségletek tervezési körzetenként, tájegységenként és településenként differenciáltan jelentkeznek. Az 1970-es évek elején — a felgyorsult ez irányú munka kezdeti szakaszában — az igen jelentős eredmények mellett problémák is jelentkeztek. Néhány esetben pl. a létesítmények telepítése nem esett egybe a társadalmi szükségességgel, vagy a szervezés, propaganda hiányában nem tudtuk az érdeklődést felkelteni a beruházások kihasználására. Esetenként a létesítmények műszaki tervezése, esztétikai megoldása sem vette kellően figyelembe a környezetet. Általában levonhatjuk azonban azt a következtetést, hogy eddigi munkánkkal jól szolgáltuk a védelmi, szociális-jóléti célokat, de *tevékenységünket a jövőben jobban össze kell hangolni a reális társadalmi szükségletekkel.* A társadalmi szükségletek főleg két irányból jelentkeznek. Az egyik irány a nagyobb települések, iparvidékek körüli véd- és parkerdők kijelölése, létesítése. Ebben a munkában döntő szerepe van egyrészt a kialakult helyi szokásoknak, másrészt a társadalmi-ifjúsági szervezetekkel, valamint a településfejlesztési, a szociológiai kutatóintézetekkel való együttműködésnek a „jövő” tervezése érdekében. E munka keretében azt kell elérnünk, hogy a település- és iparfejlesztésnek, a tervezésnek, a város- és községfejlesztési terveknek szerves része legyen az igényekkel összehangolt véd- és parkerdő tervezése is. Ez a munka szervesen kapcsolódik ifjúsági és közművelődési politikánkhoz. Reálisan számolnunk kell azzal, hogy az ifjúságot a véd- és parkerdők nyújtotta sokrétű lehetőségek igénybevételével, aktív használatával is tudatosan neveljük az erdő és a természet szeretetére. E nélkül az erdők nem tölthetik be teljeskörűen társadalmi funkciójukat.

Reálisan kell számolnunk azzal, hogy a társadalmi igény fennmarad a másik a „sportként” minősített természetjárás oldaláról is. A hivatásos természetjárók a természetes állapot, a minél kevesebb emberi beavatkozás nyomát viselő erdőterületek felkeresésére töreksenek. Ez egybeesik az erdőgazdálkodás távlati célkitűzéseivel is, hisz az erdő biológiai egyensúlyának fenntartása nem tűrheti mindenütt a nagy tömegek jelenlétét. Az erdőterületek jelentős részében a műszaki létesítményeket is majd ehhez az igényhez kell megterveznünk és kiviteleznünk.

Összefoglalva: Az erdőgazdálkodás és faipar ágazati gazdaságpolitikai céljai hosszútávra szólnak és azokat a felsőbb párt és állami szervek hagyták és hagyják jóvá. Hazai vonatkozásban a törvények, tervek és rendeletek ágazati gazdaságpolitikai súllyal kezelik az erdőterület és az élőfakészlet növelését, az élőfakészlet növekvő mértékű ipari célú hasznosítását, végül az erdőgazdálkodás szociális-környezetvédelmi célú szolgáltatásainak a társadalmi igényekkel összehangolt bővítését. A gazdaságpolitikai célok kihatnak az ágazatok termelési

— műszaki fejlesztési — és kereskedelempolitikájára, a vállalati gazdaságpolitikára is. Az erdőgazdálkodás és faipar területére meghatározott gazdaságpolitikai célokat általában sikeresen teljesítettük, de a gazdaságfejlesztéssel összhangban a jövőben nagyobb súlyt kell helyezni azok megvalósítását elősegítő termelés és műszaki fejlesztési előirányzatok összehangolására, az élömunka helyettesítésére és a társadalompolitikai igények reálisabb feltárására.

Д-р Варади Г.: РЕЗУЛЬТАТЫ И ЦЕЛИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ ВЕНГРИИ

Экономическо-политические цели отраслей лесного хозяйства и деревообрабатывающей промышленности действительно на длительный срок и они утверждаются партийными и государственными органами. С времени внедрения планового хозяйства они имеют три главных пункта:

1. увеличение лесной площади и запаса древесины,
2. увеличивающееся промышленное использование запаса древесины и
3. расширение социальных услуг леса в согласии с потребностями обществности.

В общем мы успешно приблизились к этим целям, но в соответствии с развитием хозяйства, в будущем придется ставить большее ударение на согласование проектов по повышению производства и технического развития, на замену живого труда и более реальное выявление общественно-политических потребностей.

Dr. G. Váradi: GOALS AND RESULTS OF OUR ECONOMIC POLICY

The economic policy goals of the section of forestry and wood industry are set for long term and are approved by the party and the government. After introducing the planned economy they have three main points:

1. Increasing of the growing stock and the stocked area
2. Increasing of the industrial utilization of the growing stock
3. Intensification of the social services in accordance with the needs of the society.

That goals have been approached successfully in general, however, in the future, in accordance with the economic development, greater emphasis must be taken upon the coordination of production and technical development plans, the substitution of the manual work and the more realistic survey of the social-political needs.

